

Tallers

Taller d'enquadernació de llibres

Amb els i les alumnes de les Arts del Llibre de l'Escola Llotja de Barcelona.

En aquest taller d'enquadernació, l'objectiu és que els participants realitzin dos llibres amb cosits vistos i cobertes de diferents materials.

Horari: divendres 26 d'abril de 19:00 a 20:30, i dissabte 27 d'abril de 17:00 a 18:30. **Preu:** 5 €. Fins a 12 participants. Activitat recomanada a partir de 18 anys.

Illes de llibres

Amb Readers & Publishers (Barcelona, Glasgow i Amsterdam).

En una fira de llibres d'artista i fotollibres conviuen editorials, llibreries, antiquaris, artistes... i també lectors. D'aquesta convivència sorgeixen illes espontànies de coneixement i interessos similars que poden ser sorprenents. Explorant el format de mapa, Readers & Publishers proposa un taller on es traçaran una sèrie de recorreguts que travessaran la fira, establint vincles originals i inesperats entre els seus components. Els participants del taller seran els autors d'aquestes cartografies que oferiran noves lectures d'ArtsLibris 2019.

Horari: dissabte 27 d'abril, de 19:00 a 20:30. Activitat gratuïta. Fins a 12 participants. Activitat recomanada a partir de 16 anys.

Animaladas

Amb Moreno&Soria (Terrassa).

A partir del llibre *Mundo Animal*, de José Antonio Soria, els participants del taller creen el seu propi llibre d'artista per endur-se a casa. El llibre es realitza sobre un *leporello*, un desplegable, on els participants estampen els caps del animals, creats en segells, per després fer-los servir per dibuixar diverses escenes, reconvertint-los i transformant-los en nous personatges o en animals personalitzats.

Horari: diumenge 28 d'abril de 12:30 a 14:00. **Preu:** 4 €. (Per reservar plaça amb antelació: morenosensoria@gmail.com). Fins a 12 participants. Activitat recomanada a partir de 8 anys.

Seminari

Pràctiques editorials: fotollibres, llibres d'investigació, fanzins

Aquest seminari es proposa analitzar algunes de les formes d'edició més específiques del moment present. Així, el debat girarà al voltant de tres tipus concrets de pràctica artística —la fotografia, la investigació artística i l'autoedició—, els quals, al seu torn, generen altres tantes tipologies de publicació: el fotollibre, la publicació resultat d'un procés d'investigació i el fanzin. Durant les sessions es tractaran, entre d'altres, aspectes com els antecedents històrics d'aquestes pràctiques, les seves motivacions essencials, la seva condició “alternativa” en relació amb cert *mainstream* editorial en què no acaben d'encaixar del tot, la seva capacitat per infiltrar-se en els canals de distribució convencionals i apropiar-se'n o bé crear les seves pròpies vies de circulació, i la seva complexa relació amb una indústria editorial en ple procés de transformació i, simultàniament, amb el món de l'art.

Dijous, 25 d'abril, a les 17:00, a l'Auditori del MACBA.

Programa:

- 17:15** *Voltes i revoltes del fotollibre*
Laia Abril conversa amb Horacio Fernández.
- 18:15** *La investigació com a mètode, el llibre com a resultat.* Mariana Castillo Deball conversa amb Huiwai Chu.
- 19:30** *Editar al marge: fanzins i autoedició.*
Andrea Galaxina conversa amb Clara-Iris.

Intervencions

Amb motiu del desè aniversari, ArtsLibris ha convidat quatre artistes, que comparteixen un marcat interès pels suports impresos en la seva pràctica creativa, a realitzar una intervenció en el context d'ArtsLibris Barcelona 2019.

Guerilla Girls

If you keep women out, they get resentful

Des de la seva constitució com a grup, les Guerilla Girls han recorregut a diversos formats impresos com a suport per a la divulgació dels seus missatges, que combinen un àcid to d'ironia amb potents proclames de reivindicació feminista, dirigides, sobretot, a denunciar el patriarcat que domina i sustenta el sistema de l'art. Els cartells, les postals i els adhesius que es reediten constantment, units als clàssics ítems de marxandatge (tasses de porcellana, samarretes, estoiqs...) conformen, juntament amb les accions públiques, les estratègies de comunicació més conegudes d'aquest col·lectiu. La postal que ArtsLibris reedita en ocasió del seu desè aniversari és una de les seves peces icòniques. A la postal, la frase “Les dones s'omplen de rancor si se les exclou,” atribuïda a l'exponent de la filosofia de la calma i l'assossec, Confuci, apareix il·lustrada amb la cara d'un goril·la en ple atac de fúria.

Muntadas

Red

L'1 d'octubre de 2017 es va commemorar el 68è aniversari de la creació de la República Popular de la Xina. Aleshores, Antoni Muntadas (Barcelona, 1942) estava finalitzant el projecte *Asian Protocols (Similitudes, diferencias y conflictos 2011-2018)*, que l'havia vinculat a la Xina. I així, durant aquell 1 d'octubre, es va dedicar a identificar i recopilar imatges i elements gràfics en què el color vermell, el color “nacional” xinès, era predominant.

El projecte *Red*, que sorgeix a partir d'aquest recull, es materialitza en el context d'ArtsLibris amb l'edició d'una col·lecció de postals amb les imatges que Muntadas va fer aquell 1 d'octubre i en les quals es posen en contrast alguns dels aspectes més relacionats amb l'espectacle i banalitat del capitalisme, i el color vermell, element d'identificació del comunisme per antonomàsia.

Álex Gifreu i Cecilia Martín

Books never die

«És una veritat contundent. Una imatge-manifest que aposta pel potencial del llibre com a transmissor d'idees, conceptes o experiències que no esborrarà el temps. Un rètol luminós en un carrer de Londres que diu *Books never die* [“Els llibres no moren mai”]. *Books never die* celebra la perdurabilitat del llibre, la seva permanència, les seves altres utilitats i, precisament per això, la seva fisicitat. Un llibre és molt més que paraules impreses sobre paper: és la forma material d'una idea, d'un pensament que pot passar de mà en mà, d'any en any, de lloc en lloc... El llibre com a expressió de resistència.»

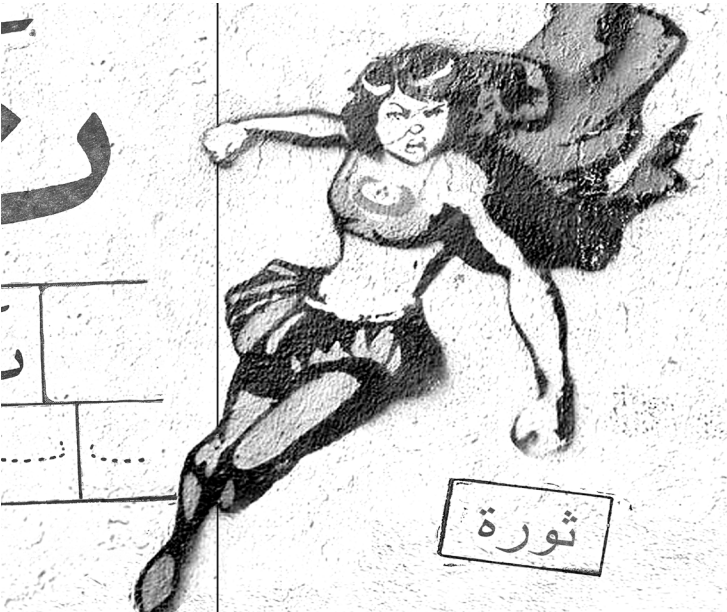
Aquest cartell és el primer element de la sèrie *Books never die*, que s'anirà aplicant sobre diferents suports —llibre, cartell, bossa, tanca publicitària, samarreta, postal...— i anirà evolucionant, mutant al llarg dels anys —*Books never lie*, *Books never breathe*, *Books never kill*...— per acabar finalitzant en un manifest.

Lara Baladi

ABC: Una lliçó d'història

Aquest és el més recent d'un gran nombre de projectes (accions en els mitjans, obres i publicacions) que des de 2011 tenen el seu origen en *Vox Populi*, un arxiu en codi obert que recull fotografies, articles de premsa, sàtira política, relats de testimonis presencials i vídeos sobre la revolució egípcia de 2011 i altres moviments de protesta social globalment.

El disseny d'aquest abecedari està inspirat en els llibres escolars egipcis i russos dels anys cinquanta, en què, perquè els nens aprenguessin a reconèixer l'alfabet, a cadascuna de les lletres se li associava una imatge. Aquesta estructura es converteix en un complex assaig visual que actua com a comentari de la revolució de 2011 a Egipte, però s'expandeix a altres aixecaments socials, reinterpretant la naturalesa aparentment “lúdica” de les estratègies pedagògiques estatals i, alhora, plantejant la necessitat d'observar els processos revolucionaris amb una perspectiva crítica.

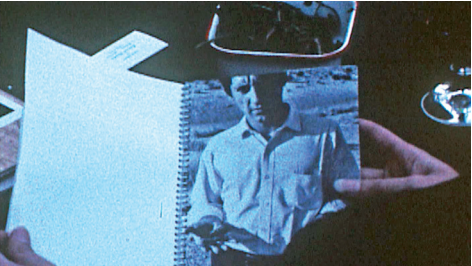

Cinema

Explica'm un llibre.

Els llibres d'artista en el cinema

Aquesta sessió de cinema tindrà lloc el dissabte 27 d'abril a l'Auditori de la Fundació Tàpies, i estarà dedicada al documental sobre el llibre d'artista.

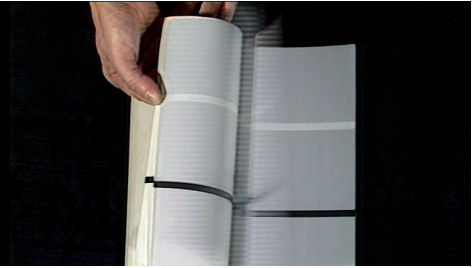
The Books of Ed Ruscha

Ed Ruscha (director), Mason Williams

1969, 38 min

V.O. en anglès sense subtítols

En aquesta peça, que forma part de la breu filmografia d'Ed Ruscha, l'artista californià compon un irònic «documental» sobre els seus llibres d'artista en què l'absència de guió previ i la pretesa solemnitat del registre es combinen, com passa en les seves altres pel·lícules, en una autoparòdia ben divertida. El protagonista del film és el guitarrista i compositor Mason Williams, que, amb una actitud desenfadada que per moments frega la irreverència, fulleja, rellegeix i comenta els icònics títols de Ruscha —*Twenty-six Gasoline Stations*, *Some Los Angeles Apartments* i *Every Building in Sunset Strip*, entre d'altres— mentre es pren una copa i gaudeix del capvespre.

Bookworks Revisited. Part 1: A Selection

Ulises Carrión

1987, 36' 33" min

Video transferit a digital. Color, so

V.O. en anglès amb subtítols en castellà

Mirant de cara a la càmera i aguantant els llibres a les mans, en aquesta pel·lícula Ulises Carrión comenta, un per un, uns noranta títols del seu arxiu. Els seus comentaris i descripcions actuen com una excel·lent introducció al gènere del llibre d'artista, en què Carrión va desgranant les diverses formes en què els artistes han emprés la reinvençió creativa del llibre, alhora que reclama la seva condició d'obres d'art de ple dret.

Page 1

Valérie Mréjen

Produïda per Association Bob Calle

du Livre d'Artiste, Paris

2019, 15 min

Video digital. Color, so

V.O. en francès amb subtítols en castellà

En ocasió de la posada en marxa del Premi Bob Calle al Millor Llibre d'Artista Europeu, instituït el 2017 per l'Association Bob Calle pour le Livre d'Artiste (Paris), l'artista visual i escriptora francesa Valérie Mréjen ha realitzat un documental amb entrevistes a artistes que han tingut un paper rellevant en la genealogia del llibre d'artista conceptual, com Annette Messager, Jean Michel Alberola, Christian Boltanski i Peter Downsbrough, i també als dos guanyadors de la primera edició del Premi Bob Calle: el suis Stevan Sulzer i el català Francesc Ruiz.

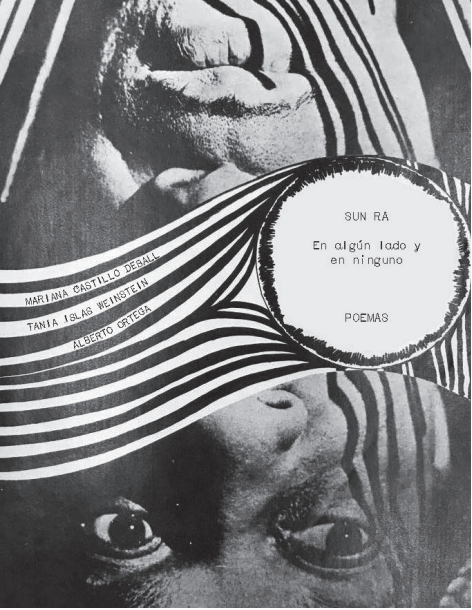
Comissària: Mela Dàvila Freire. **Calendari:** dissabte 27 d'abril de 2019, a les 18.00 h. **Durada:** 90 min. **Preu:** 4 € (gratuït amb l'entrada a la fira ArtsLibris). Aforament limitat. En col·laboració amb la Fundació Antoni Tàpies.

Sèrie AL

La Sèrie AL és una col·lecció de llibres d'artista produïda i editada per ArtsLibris amb el suport de la Fundació Banc Sabadell. ArtsLibris la va posar en marxa amb l'objectiu de promoure la publicació d'un nou treball d'artistes que han mostrat, en la seva producció prèvia, un clar interès en el camp dels llibres d'artista.

Els artistes guardonats fins ara han estat Iñaki Bonillas (Ciutat de Mèxic), Martín Vitaliti (Buenos Aires), Javier Peñahel (Saragossa), i Wilfredo Prieto (Sancti Spiritus, Cuba). Mariana Castillo Deball presenta el seu llibre de la Sèrie AL en l'edició d'enguany.

Sun Ra. En algún lado y en ninguno. Poemas

Selecció i traducció a càrrec de Mariana Castillo Deball, Tania Islas Weinstein i Alberto Ortega. Barcelona i Berlín: ArtsLibris / Bom Dia Boa Tarde Boa Noite, 2019. 120 pàgines. B/n, sense il·lustracions. Impressió offset, 15 x 23 cm. Tiratge: 1.000.

Els poemes de Sun Ra generen una geometria paral·lela, un món precís i ambigü al mateix temps. Un entusiasme sideral ens va fer pensar que la traducció dels seus poemes a la nostra llengua materna ens podria acostar al seu cosmos, i simultàniament ens permetria compartir-los amb el firmament de parla hispana.

Mariana Castillo Deball (Ciutat de Mèxic, 1975) es mou entre les ciències i les arts visuals en la pràctica que sol incloure —i reflectir— llargs processos d'investigació que, sovint, li permeten estudiar les diferents formes en què es poden llegir els objectes a partir del context històric i la seva realitat actual. Les seves instal·lacions, *performances*, escultures i projectes editorials sorgeixen de la recombinació de diferents llenguatges, i del treball en col·laboració. Buscant iniciar un diàleg amb institucions i museus més enllà de l'art contemporani, Castillo Deball produeix sovint múltiples, llibres o objectes amb diferents usos i formats, per explorar com podrien generar nous territoris.

Edicions ArtsLibris

En la seva pràctica artística, **Dora García** (Valladolid, 1965) utilitza l'espai expositiu per investigar la relació entre espectador, obra i espai, moltes vegades a través de la performance i la interactivitat amb el públic. La indagació en les implicacions i les característiques del context institucional és una de les constants de la seva obra, com també ho és l'exploració de les relacions entre paraula i escriptura.

En el projecte que ha creat per a l'edició de bosses i guants de cotó d'ArtsLibris 2019, que compta amb el suport de la Blueproject Foundation, Dora García recorre precisament a la literatura com a tema i ha escollit les primeres frases de cinc notables textos (quatre novel·les i un assaig) publicats al llarg del segle XX, cadascun en la seva llengua original.

Sun Ra escapa contínuament de la representació

Mariana Castillo Deball és l'autora escollida enguany per publicar un nou títol de la Sèrie AL. L'artista internacional, reconeguda amb guardons com el Zurich Art Prize (2012) o el Preis der Nationalgalerie für junge Kunst (2013), entre d'altres, ha traduït, amb Tania Islas Weinstein i Alberto Ortega, *En algún lado y en ninguno*, una selecció de poemes de Sun Ra, pseudònim del músic de jazz nord-amercià mort a Alabama el 1993. La creadora mexicana, interessada per les zones frontereres entre la filosofia, la literatura i l'antropologia, ha trobat en aquests textos, mai traduïts a l'espanyol fins ara, un univers on l'espai i el temps són, sempre, paral·lels.

Una entrevista d'Albert Lladó

Com arriba a la poesia de Sun Ra? I per què decideix traduir-lo? Un entusiasme sideral ens va fer pensar que la traducció dels seus poemes a la nostra llengua materna ens podria acostar al seu cosmos, i simultàniament compartir-los amb el firmament de parla hispana.

La idea del projecte sorgeix a la Universitat de Chicago, a l'arxiu d'Alton Abraham, amic del músic i poeta. Què conté el maletí que hi va poder consultar? Tot va començar en una biblioteca que sembla una nau espacial, al costat d'un monument en forma de bombó cremat que celebra la primera reacció atòmica generada per l'ésser humà. Dins d'aquesta biblioteca lunar es troba l'arxiu. En la col·lecció, composta per 146 caixes i una carpeta gran, vam trobar la cartera de Sun Ra, que conté la targeta del seu advocat, el comprovant de l'asseguraga del seu cotxe i un bitllet d'un milió de dòlars perforat al centre. Allà vam descobrir els seus poemes mecanografiats amb correccions fetes a mà i en diverses versions.

També hi ha un amulet cabalístic. Què creu que representa i per què era important per a Sun Ra? L'arxiu conté diversos objectes màgics, va ser molt especial tenir-hi accés. Però no m'interessa interpretar o intentar descriure el que significa el seu treball, ja que ell mateix tractava d'escapar contínuament de la raó i de la representació.

Els poemes no s'havien traduït fins ara a l'espanyol. Com ha sigut el procés de selecció? La selecció i traducció la vaig fer juntament amb la filòsofa política Tania Islas Weinstein i l'arquitecte, i artista, Alberto Ortega. Som tots mexicans i ens vam conèixer a Chicago.

Els poemes són, en realitat, un punt de partida per al llibre. Com dialoga com a artista amb els textos? Cadascú de nosaltres va realitzar la seva traducció, amb respecte al text original. I reconeixent la nostra ignorància, ja que cap de nosaltres és traductor.

En les seves investigacions sol estudiar les diferents formes en què es poden llegir els objectes a partir del context històric i la seva realitat actual. Què creu que pot dir-nos aquest poeta sobre el nostre present?

Ens va cridar l'atenció l'afro-futurisme de Sun Ra en relació al racisme i la discriminació als Estats Units, com una manera d'abordar aquesta problemàtica des d'un punt de vista sideral.

Diu que els seus poemes generen una geometria paral·lela. En quin sentit? Els seus textos no només generen una geometria, també un espai i un temps paral·lels.

La idea d'una mirada calidoscòpica sempre li ha interessat. Considera que hem burocratitzat massa la nostra manera de mirar el món? Quin paper té l'artista per combatre aquesta domesticació de l'hàbit i les rutines? Li responc citant a Sun Ra: "Odio el prototip / La imatge-programada del jo... / Doncs quina altra cosa és el present sinó el passat dissimulat / Tot segueix igual / Avui és com el passat recreat / Un cercle... Una eternitat limitada estretament / Més enllà del cercle / Sense aquest cercle és el Camí-Exterior / Doncs fora és el camí / Hi ha molts en el camí intern / I només alguns recorren / El sender amagat del / Camí-Exterior."

El Museu Reina Sofia té a la seva col·lecció una obra seva, *El "¿dónde estoy" está despareciendo*. Una instal·lació realitzada sobre paper de cotó. En un món altament digitalitzat, què li segueix aportant el paper? La peça que esmenta també inclou un vídeo digital. No tinc res en contra de la tecnologia en tots els seus formats.

El 2009 va participar en l'exposició *El mal d'escriptura, organitzada pel MACBA*, que contenia una col·lecció de llibres, opuscles, pamflets i quartilles que constituïen una biblioteca molt singular. Què imaginari li segueixen provocant les biblioteques? Les biblioteques segueixen ocupant un lloc especial en la meva pràctica artística. Només cal recordar que aquest llibre va començar amb la visita a una biblioteca que sembla una nau espacial.

El 25 d'abril participa en un seminari internacional organitzat per ArtLibris. Com creu que ha evolucionat, en l'última dècada, l'encreuament entre les pràctiques artístiques i el món editorial? Crec que el camp és summament fèrtil, justament en el moment en què es pensava que el paper i els llibres eren una tecnologia caduca, hi ha moltíssims artistes joves fent *fanzines* i publicacions.